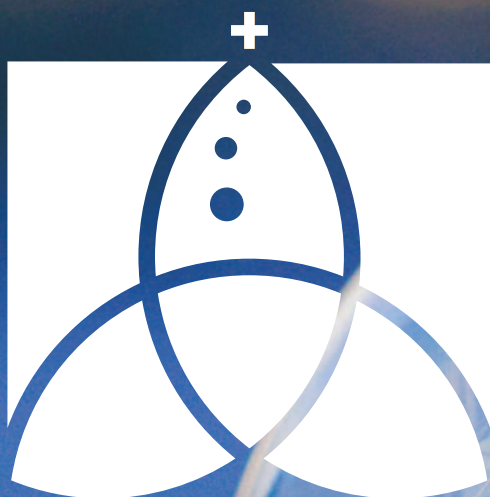

reflekš

God jul!

Inn i advent

Det er straks advent, små og kanskje også store, gleder seg til å få åpne den første kalenderluken.

REFLEKSJON: Kari Hop Fjæreide

Mange fyller dagene med julegaver, julekaker, julepynt og fellesskap. Selv om julen enda er et stykke unna har den fått plass i adventstiden. Kjente lyder og lukter minner oss om det som er og det som kanskje ikke ble som vi hadde tenkt. Midt i alt dette venter vi på fortellingen om det lille barnet som fødes i en stall en desembernatt for over 2000 år siden. Det hele kan virke fjernt fra vår verden. De fleste av oss er verken gjeter eller konge, fødes ikke i en stall, er ikke Jesus, blir aldri Maria, havner aldri i den uvanlige situasjon som Josef gjorde. Likevel har fortellingen en slitestyrke som gjør at vi år etter år lytter til den.

Kanskje er det dette, at avstanden til tross, finner vi elementer vi kjenner oss igjen i ved fortellingen. Kanskje kjenner du deg som Maria, sliten etter lang vandring med mye å bære på, eller som Josef, full av spørsmål for fremtiden. Kanskje kjenner du deg som de vise menn, med mye å komme med og mye å gi av kunnskap og gaver, eller med lite å gi av de store gavene men desto mer av undring og beundring, som gjeterne.

Uansett hvor vi måtte være, på samme måte som til menneskene i stallen kommer julens under også til oss på ny med de sterkeste ordene til håp og tro: «Vær ikke redde! Se jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket». Et budskap om at også vi kan være hellige for hverandre der vi er slik menneskene i stallen fikk for det lille barnet. Kanskje skal vi denne advent, denne julen, ta oss tid til å stoppe opp, kjenne etter, hvor er du, hvor går du? I Søreide kirke har vi, ikke bare i advent og julehøytiden, men året gjennom arrangement og grupper som ønsker å gå et stykke vei og verne om den enkelte og fellesskapet, kanskje er det et sted du kan komme, for å bidra eller bare ta imot?

Med ønske om en velsignet adventstid, velsignet juletid, velsignet nytt år. ●

Advent og jul i Søreide kirke

• **25. november kl. 18:**

Førjulsconcert med Hardanger Big Band (bildet), Kor e politet og Jubilate.

• **2. desember kl. 17:**

Vi synger igjen julen inn i kirken sammen med Familiecoret og TenSing.

• **8. desember kl. 13-17:**

Juleverksted. Lag julegaver og julepynt. Utlodning og kafé.

• **9. desember kl. 18:**

Jule-konsert med Bergen Musikk Corps

• **15. desember kl 16.30:**

Julekonsert med Ytrebygda Skolekorps

• **16. desember kl. 18:** Jule-konsert med Søreide songlag.

Spente barn sitter ved bordene i menighets-salen og spiser hot-dog, mens Jubilate finpusser «Det er blitt høst» i kirkerommet.

TEKST: Rikke W. Bergflødt-Kvamme

BRØKELAND • BØNES • SKJOLD • SLETTESAKKEN • STORRETT • SØREIDE
Menighetsbladsamarbeidet

Refleks

Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og fem andre menigheter i Bergen. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller sendes soreide.menighet.bergen@kirken.no

Lokalredaksjon:

Lokalredaksjon: Staben i menigheten. Kontaktinformasjon: Se side 17

Annonser side 5-16 (fellessider):

Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no

Sentralredaksjon:

Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellessstoff» side 5-16. All annen kontakt: Se lokalredaksjon.

Grafisk produksjon:

Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk:

Molvik Grafisk

Deadline og utgivelsesdag neste nummer:

Kontakt lokalredaksjonen

Spesielt for barn og barnefamilier:

• **Søndagsskole:** Under gudstjenesten 25. nov. kl. 11.00.

• **Familiekoret** Tirsdag 27. nov. kl 1730 - 19.00.

• **Juniorkonfirmanter:** (5. kl) 5. des. fra skoleslutt til 16.30.

• **Café 19** (5.-7. klasse). Fredag 30. nov. kl 19.00 - 21.00.

• **Lys Våken:** Overnatting for kirkens 6. klassinger. 30. nov. til 1. des.

• **Familiemiddag/juletreffest:** 8. jan. kl. 16.00 – 18.30.

• **Babysang:** Hver torsdag formiddag fra kl. 10.00. Siste babysang før jul: 22. nov.

25. november blir det stor førjuls-konsert med Hardanger Big Band (bildet), Kor e politet og Jubilate.

Familiekoret og Jubilate holdt konsert sammen med Sindre Skeie.

FOTO: GUNNAR MINDESTRØMMEN

Vi vinker til en venn!

Klokken er 17.30, og det nærmer seg konsert i Søreide kirke. Fra kirkens krinker og kroker kan vi høre barn som øver på soloene sine. Et ekstra spenningsmoment for alle har vært at fellesnevneren for konserten, Sindre Skeie, ankom kirken for bare halvannen time siden.

Konserten tirsdag 23. oktober var resultatet av et samarbeid som startet allerede i februar i år. Familiekoret i Søreide kirke hadde et ønske om å holde sin helt egne konsert. Det ble foreslått å ta kontakt med Sindre Skeie, som tidligere har vært prest i Søreide kirke, og av den grunn er kjent for mange her.

I tillegg til å være prest, er han også en meget habil sang- og salmekomponist. Ideen ble derfor å ha en konsert med salmer og sanger

skrevet av Sindre. Koret tok kontakt med ham og spurte om han kunne tenke seg å komme til Bergen for å holde konsert sammen med dem. Det takket han med en gang ja til, og samarbeidet var i gang.

Ettersom barna i Familiekoret strekker seg over aldersgruppene to til ti år, er det behov for et repertoar som kan passe for alle aldre. Det kom etter hvert frem at Sindre ikke hadde noen bevegelsessanger i sangbiblioteket sitt. Dette var ikke noe problem. I løpet av kort tid hadde han skrevet sangen «Vinke til en venn» spesielt for denne konserten, og i løpet av en korøvelse hadde de eldste barna i Familiekoret laget bevegelser til sangen. Denne sangen ble på mange måter rammen rundt hele konserten. I tillegg til å

invitere Sindre fra Oslo, inviterte også Familiekoret med koret Jubilate til å synge, og konserten ble et vennskapssamarbeid.

I løpet av konserten synger begge korene sanger som Sindre syntes passet til konserten. Før hver sang forteller han bakgrunnshistorien til sangen. Dette gjør at publikum spisser ørene ekstra godt, og virkelig lytter til teksten.

Det klinger godt i kirken når begge korene, og hele publikum, synger helt til slutt sangen «Vinke til en venn»: «Se her står vi sammen, vet du hva vi kan? Vi kan synge: Hei min venn, tenk at det går an!», mens Sindre akkompagnerer det hele fra flygelkrakken. Trøtte og fornøyde med egen innsats går Familiekoret ut i høstkvelden, en konsertopplevelse rikere. ●

KIWI mini pris **SØREIDE**

Totto's Gullsmie

Blomsterdalen
Senter
tlf. 55 99 14 24

Diakonatotet på tur

Dei siste åra har me i Diakonatotet avslutta vårsemesteret med ein tur. I fjor var me til Bekkjarkvik, i år gjekk turen til Haaheim gard på Tysnes.

TEKST: Kristbjørg Berge

Tidlegare år har me reist med private bilar, men i år leigde me ein minibus. Ikkje alle i Diakonatotet hadde høve til å vera med, difor var det plass for andre. I alt var me 15 passasjerar i bussen på turdagen 7. juni. Sola strålte om kapp med oss, eller helst omvendt. Varmt og solrikt var det heile dagen, slik me hadde opplevd det i fleire veker i regnbyen.

På ferja frå Halhjem til Vaage kunne me nyta utsynet mot fjord og fjell, til dømes såg me det mektige fjellet Melderskin ruvande over Rosendal. Dei som ikkje hadde gjort seg skikkeleg ferdige med frukosten, nytta tida til å avslutta måltidet på ferja.

På Tysnes vitja me fyrst Årbakka gamle handelsstad som no er museum. Mange minne dukka opp då me såg hjelpemidlar som dei brukte før i tida. Nokre av oss hadde opplevd å gå i tresko, vaska klede i trestamp med vaskebrett og kjøpt mjølk på flasker av glas. Kjøttkvern med sveiv, stor butikkvekt og mykje fint krusatøy var det og.

Vegen vidare til Haaheim gard var smal og svingete. Sjøføren frå Tide fortener stor takk. Han førde oss trygt forbi møtande bilar og krappe svingar. Leiaren i Diakonatotet, Solfrid Skodvin, fortener og både ros og takk for det gode førearbeidet ho hadde gjort. Ho

Glade middagsgjester på Haaheim gard.

hadde planlagt alt i minste detalj. På bussen fortalde ho om stadene me for framom. Litt spesielt var det å bli vist staden der modellen for Anne Knutsdotter visstnok skal ha budd.

Då me kom til Haaheim gard, var det alt samla mykje folk der. Me hørde at stemninga var god. Verten på garden, Torstein Hatlevik, viste ei gruppe rundt i hagen og fortalde vitsar som fekk alle til å le. Innimellom laga han vakre tonar på luren sin. Seinare, etter midagen, viste han oss rundt på same måten. Han hadde eit sprudlande humør og gav gjestene sine lattermuskler god mosjon.

Me hadde tinga middag og den var velsmakande: svinetknoke og franske bondepiker til dessert.

Torstein hadde bygt eit lite kapell. Der slutta me av. Torstein fortalde og song før Trygve Danielsen hadde ein kort andakt som avslutning. På veg til bussen passerte me ein bautastein som Torstein hadde fortalt om, og som han

hadde sett opp – over seg sjølv! Me måtte sjølvstakt sjå kva som stod på den. Der stod det: «Her har Torstein aldri hvilt». Etter det me såg kva Torstein hadde fått til på garden, forstår me godt at han aldri har hatt tid til å kvila. Torstein kjøpte dette nedlagde gardsbruket i 2000. Då var det korkje straum eller innlagt vatn. I 2009 opna han restaurant. Og etter det har det berre «balla» på seg, er orda han sjølv brukar om arbeidet sitt. Haaheim gard på Tysnes er verd å vitja, og me takkar for ein gild tur! ●

Bli med på en helg på Helgaton

Flere år på rad har folk fra Søreide kirke tilbragt en helg på Helgaton i Myrkdalen sammen. 16. og 17. februar kan du bli med!

De som er med på menighetsweekend på Helgaton, starter lørdagen på ski om man vil. Det pleier å være god stemning når alle samles til måltid og felles aktiviteter lørdag ettermiddag og kveld. Søndag morgen er det også en fellessamling for man igjen står fritt til å nyte dagen i bakken. Alle er velkommen til å være med så lenge det er plass. Ta kontakt med Roald Lindås (916 15 388) for mer informasjon, pris og påmelding. ●

Et barn er født – i flyktningleir

Et barn er født i Somalia, der tørke tar liv og sender folk på flukt. Kirkens Nødhjelp er på plass med rent vann og annen nødhjelp. Årets viktigste julegave kan redde liv.

TEKST: Arne Grieg Riisnæs/KN

FOTO: Håvard Bjelland/KN

Familien til lille Farah Abdi levde et enkelt, men godt nomadeliv langt ute i den golde somaliske ørkenen. Nå har fire års sammenhengende tørke tatt fra dem alt, unntatt håpet.

– Jeg kan ikke annet enn å be om at Gud holder en hånd over barna mine, sier seksbarnsmoren Nuru.

Somalia knapt fått regn. Det ødelegger for jordbruk og husdyrhold, som er levebrødet for millioner av mennesker i det brunsvide landet på Afrikas horn. 5,4 millioner er avhengige av nødhjelp. 1,2 millioner barn er sterkt underernærte, og mer enn 2 millioner er på flukt fra tørke, men også konflikt.

Livreddende vann

Kirkens Nødhjelp sørger for rent og trygt drikkevann i mange av de hardest

ALLE MÅ HJELPE TIL: Mohamed (7) henter vann fra Kirkens Nødhjelps brønn.

Det er trangt inne i det glovarme teltet. Nuru Xirsi Elmi Farah stryker varsomt datteren Farah Abdi over pannen.

To millioner på flukt

– Vi hadde 70 geiter og levde et godt liv. Om ikke mye, så hadde vi det vi trengte for å klare oss, sier Nuru.

De fire siste årene har store deler av

rammede områdene, som her i flyktningleiren Jilab 3 i Garowe, provins-hovedstaden i Puntland.

Nuru og familien hennes kom hit til fots, etter å ha gått 60 kilometer i stekende varme.

– Alle dyrene våre døde. Vi hadde ikke vann eller mat å gi til barna våre. Vi var nødt til å flykte, forteller Nuru Xirsi Elmi Farah.

Slik gir du årets viktigste julegave:

- Vipps et valgfritt beløp til 2426
- Send GAVE på sms til 2426 og gi 200 kroner • Gavekonto: 1594.22.87248

FØDT PÅ FLUKT: Lille Farah Abdi ble født midt i tørkekatastrofen som tar liv og sender millioner på flukt i Somalia.

Ektemannen er i byen for å prøve å tjene noen få slanter, og alle må hjelpe til for at mor skal få tid og litt ro med sin nesten nyfødte datter. I dag sender hun sju år gamle Mohamed etter vann. Det kommer fra Kirkens Nødhjelps brønn, som pumper opp rent vann fra flere hundre meter nede i bakken.

Gir ikke opp håpet

– Jeg håper at vi en dag kan vende tilbake til livet vi hadde, til et normalt liv der vi klarer oss selv og ikke er nødt til å tigge for å overleve. Vi har ingen ting, men vi kan ikke gi opp håpet. Og jeg kan lite annet enn å be om at Gud holder en hånd over barna mine. De er det kjæreste jeg har i livet. Og med Guds vilje skal ingen få ta dem fra meg.

Fortsatt mangler ett av ni mennesker i verden tilgang til rent vann. Med en julegave på 200 kroner til Kirkens Nødhjelps juleaksjon, kan du sikre rent vann til ett menneske. Rent vann redder liv og forandrer liv. ●

Kjærlighetens sår

Lykkelig løp kjempen ned trappen og ut i hagen. Da han var helt nær barnet, ble kjempens ansikt rødt av sinne. «Hvem har våget å såre deg?» spurte han. For på barnets små hender og føtter var det store spikermerker.

TEKST: Forkortet versjon av Oscar Wildes eventyr «The Selfish Giant» (Den selv gode kjempen), oversatt av Magne Fonn Hafskor. **ILLUSTRASJONER:** Charles Robinson, 1913

Hver ettermiddag, på vei hjem fra skolen, stoppet barna for å leke i kjempens hage. Det var en stor og herlig hage, med mykt grønt gress. Rundt omkring hevet de vakreste blomster seg som stjerner over gresset.

Tolv ferskentær varslet våren med en overdådig blomsterprakt av perlehvitt og rosa, og høsten kom med grener tunge av frukter. I trærne satt det fugler og sang så søtt at barna stoppet i leken for å lytte til dem. «Så lykkelige vi er her!» ropte de begeistret til hverandre.

En dag kom kjempen tilbake. «Hva gjør dere her?» ropte han med sint stemme, og alle barna løp sin vei. Han bygget en høy mur rundt hagen, og satte opp et skilt der det stod skrevet «INGEN ADGANG» med store bokstaver. Han var en svært selv god kjempe.

Nå hadde de stakkars barna ingen steder å leke. Etter skoletid vandret de ofte rundt den høye muren og snakket om den vakre hagen på den andre siden. «Så lykkelige vi var der» sa de til hverandre.

Så kom Våren, og landet fyltes med fuglesang og blomster. Bare i hagen til den selv gode kjempen var det ennå vinter. «Våren har glemt denne hagen» ropte Snøen og Frosten, «så her kan vi bo hele året». Nordavinden slo seg også ned med dem. Han hadde pakket seg inn i flere pelser, brølte rundt i hagen hele dagen og blåste ned i skorsteinspipene.

En morgen, mens han lå våken i sengen, hørte kjempen en vidunderlig musikk. Det lød så søtt i hans ører at han trodde det måtte være kongens musikere som gikk forbi. I virkeligheten var det bare en liten sangfugl utenfor vinduet hans, men det var så lenge siden han hadde hørt en fugl syng i hagen at det hørtes ut som den vakreste musikken i hele verden.

Like etterpå sluttet Nordavinden å brøle, og inn gjennom det åpne vinduet drev det en blomsterduftende parfyme. «Jeg tror Våren endelig er kommet» sa kjempen. Han hoppet ut av sengen og kikket ut vinduet. Hva fikk han se?

Han så det mest fantastiske syn. Barna hadde krøpet inn gjennom et lite hull i muren, og satt nå på trærnes grener. Og trærne var så glade for å ha barna tilbake at de hadde dekket seg selv med blomster, og svinget forsiktig armene sine over barnas hoder. Fuglene fløy rundt og kvitret i glede, blomstene kikket opp gjennom det grønne gresset og lo. Det var et herlig skue.

Bare i det borterste hjørnet av hagen var det ennå vinter, og der stod det en liten gutt. Han var for liten til å rekke opp til treets grener, så han gikk i sirkel rundt treet og gråt bitre tårer. Det stakkars treet var ennå dekket av frost og snø, og Nordavinden blåste og brølte rundt det. «Klatre opp, lille gutt!» sa treet, og bøyde sine grener så langt ned det kunne. Men gutten var for liten.

Mens kjempen så ut på hagen, smeltet hjertet hans. Han listet seg ned, åpnet forsiktig hoveddøren og gikk ut i hagen. Barna ble så skremt av å se ham at alle løp av gårde, og det ble vinter i hagen igjen. Bare den lille gutten ble værende, for øynene hans var så fulle av tårer at han ikke så at kjempen kom. Kjempen

gikk helt bort til gutten og løftet ham forsiktig opp i treet. I det samme sprang treet ut i full blomst, og fuglene fylte treet med sang. Den lille gutten strakte ut armene sine, la dem rundt kjempens nakke og kysset ham.

Da de andre barna så at kjempen ikke lenger var slem, kom de løpende tilbake – sammen med Våren. «Hagen tilhører dere nå» sa kjempen til barna, hentet en stor øks og slo ned den høye muren. Da folk gikk til markedet klokken tolv, så de kjempen leke med barna i den vakreste hagen de noen gang hadde sett.

Hele dagen lekte de. Da kvelden kom samlet de seg rundt kjempen for å ta farvel. «Men hvor er den lille kameraten deres» spurte kjempen, «gutten som jeg løftet opp i treet?» Men barna sa at de aldri hadde sett ham før. Kjempen ble svært lei seg da han hørte dette.

Hver dag etter skoletid kom barna og lekte i hagen. Kjempen var svært snill med alle barna, men lengtet etter å se igjen den første lille vennen, og snakket ofte om ham. «Jeg skulle så gjerne sett ham igjen!» pleide han å si.

Årene gikk og kjempen ble gammel og svak. Han kunne ikke lenger leke med barna slik som før, men satt og fulgte med leken fra en svær lenestol. «Jeg har mange vakre blomster i hagen

ET FANTASTISK SYN: «Treets grener var gyldne, og det hang sølvfrukter under dem. Og under treet stod den lille gutten han var så glad i».

min» sa han, «men barna er de aller vakreste blomstene».

En vintermorgen kikket han ut vinduet mens han kledde på seg. Plutselig måtte han gni øynene sine i forundring. I det borteste hjørnet av hagen stod et tre helt dekket med nydelige hvite blomster. Treets grener var gyldne, og det hang sølvfrukter under dem. Og under treet stod den lille gutten han var så glad i.

Lykkelig løp kjempen ned trappen og ut i hagen. Da han var helt nær barnet, ble kjempens ansikt rødt av sinne. «Hvem har våget å såre deg?» spurte han, «si det til meg, så skal jeg drepe

ham med mitt store sverd». For på barnets små hender og føtter var det store spikermerker.

«Nei!» svarte barnet, «dette er kjærighetens sår». «Hvem er du?» spurte kjempen, samtidig som han kjente at det kom over ham en merkelig ærefrykt. Han gikk ned på kne og bøyde hodet foran det lille barnet.

Barnet smilte til kjempen, og sa: «En gang lot du meg leke i din hage. I dag skal du bli med meg til min hage, som er Paradiset». Da barna kom den ettermiddagen, fant de kjempen liggende død under treet, helt dekket av hvite blomster. ●

BARNA KOM TILBAKE: «I alle trærne han kunne se satt det et lite barn. Og trærne var så glade for å ha barna tilbake at de hadde dekket seg selv med blomster, og svinget forsiktig armene sine over barnas hoder».

Fakta: Oscar Wilde

- Den irske forfatteren Oscar Wilde (1854-1900) er særlig kjent for teaterstykket *Salome* (1894), som er en dramatisering av fortellingen som står i evangeliet etter Matteus (Matt. 14:1-11).

- Wildes eneste roman, *Bildet av Dorian Gray* (1891), åpner med en estetisk og kunstnerisk programmerklæring – som avsluttes slik: «Den eneste unnskyldningen for å lage en fullstendig unyttig ting er at man beundrer den intenst. All kunst er ganske unyttig.»

- I sin selvbiografi forteller sønnen Vyvyan at han spurte sin far hvorfor han alltid hadde tårer i øynene når han leste Den selv gode kjempen (1888) for dem. «Virkelig vakre ting får meg alltid til å gråte» svarte faren.

- I 1895 ble Oscar Wilde dømt til to års hardt straffarbeid grunnet det retten kalte «grov usømmelighet med andre mannlige personer». Han skrev aldri mer, bortsett fra diktet *Balladen om Reading fengsel*.

- På dødsleiet skal han ha fått levert en dyr champagne til hotellet i Paris, der han bodde. «Jeg dør som jeg har levet», kommenterte han tørt. «Over evne».

- Hans siste ord var en kommentar til det slitne hotellrommet han lå på. «En av oss må bort herfra», sa han. «Det blir enten meg eller tapetet».

DANDY PÅ USA-TURNÉ: «Intet annet enn mitt geni,» svarte Oscar Wilde da amerikanske tollere spurte om han hadde noe å fortolle. FOTO: NAPOLEON SARONY, 1882

Ordet ble **menneke**

Vi aner at Ordet som ble menneske er mye større enn vi kan fatte – det er Guds eget skaperord. I dette ligger mysteriet.

TEKST: Fana-prost Kristin Sævik Litlere

For noen år siden var jeg i Italia på studietur. Nærmere bestemt i San Gimignano like ved Firenze. Der bodde vi i et augustinerkloster, ba,

spiste og ba igjen, sammen med de tre munkene.

Brian, den eldste av munkene, viste oss kirken. Han fortalte om kunsten med glød og humor. Hele korpartiet er dekket av fargerike fresker (et annet ord for veggmalerier) om Augustin sitt liv, malt rundt 1460 av ingen ringere enn Benozzo Gozzoli. «Men nå», sa Brian, «skal jeg vise dere en stor skatt». Vi ble tatt med bak i kirken. Over et lite alter var et veggmaleri. Duse farger. Jesu fødsel.

Jeg kan huske stemningen. Lyset kom skrått inn i rommet. Vi sto stille og andektig foran bildet. Brian fortalte om fresken som ble malt rundt år 1350. På slutten av 1800-tallet ble den

dekket over, for å gi plass til et stort maleri. De duse fargene og den enkle stilen var blitt umoderne. Skatten ble skjult og menigheten glemte den.

I 1999, da kirken skulle restaureres, var det en ung konservator som brukte kniven sin og skrapte vekk litt av pussen. Han var nysgjerrig. Det som kom frem var den vakre fødselsscenen på bildet. For en skatt!

Har du prøvd det? Skrape litt? Fundere, lete, spørre og grave? Jeg synes konfirmanter er flinke til det. Spørre og undre seg. Ikke være redd for å stille de vanskelige og ubehagelige spørsmålene. Jeg håper de vil fortsette med det, for det er mange som ønsker å dekke til skatten, male over og plassere noe annet der i stedet.

Ordet ble menneske. Det er julens budskap. Hva betyr det? Kanskje bildet kan hjelpe oss?

Det er noen ting som overrasker meg. Jesusbarnet ligger ikke svøpt i en krybbe – slik de aller fleste malerier fremstiller ham. Nei, han står oppreist, i et vaskefat og to kvinner vasker ham. Hvem er de? Kanskje jordmødre? Og vannet – som flommer ut av muggen – glemte Lukas å fortelle om det, da han skrev juleevangeliet? Det var vanlig å vaske det nyfødte barnet, før det ble svøpt.

På 1300-tallet kunne ikke folk flest lese. Kunstnerne var de som formidlet Ordet til menigheten – som tolket Guds ord og ga det videre. Her viser

kunstneren en nybadet Kristus. Guds eget skaperord som ble menneske og samtidig var Gud. Helt og fullt. Begge deler. Helt menneske uten synd – helt ren. Vannet flommer ut av muggen, som om det aldri tar slutt. Det er som om Jesus sier: jeg er det levende vann. Den som drikker av det vann jeg vil gi ham skal aldri mer tørste.

Kunstneren viser oss en oppreist Jesus Kristus, som ser ut som han er på vei ut av bildet og bort til meg som står og ser på. Åpne armer. Fast i blikket. Voksen kropp i liten størrelse. Naken og sårbar. «I begynnelsen var ordet, ordet var hos Gud og Ordet var Gud» – fra evighet av. Ikke rart kunstneren gir ham voksen kropp.

Samtidig: «Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss». Et menneske, like sårbar som ethvert menneskebarn som fødes – helt avhengig av å bli tatt imot og elsket. I dette bilde sprenget tid og rom. Vi aner at Ordet som ble menneske er mye større enn vi kan fatte – det er Guds eget skaperord. Og samtidig akkurat like nært, begripelig og vidunderlig som et nybadet og duftende spebarn.

I dette ligger mysteriet. Ordet ble menneske. Det var skjult og er blitt åpenbart. En skatt. ●

Teksten er noe forkortet. Red.

EN SKJULT SKATT: Veggmaleriet hadde vært der hele tiden, men skjult for menigheten, helt til en ung nysgjerrig mann begynte å skrape litt i pussen. Kunne det være noe bak? Noe han ikke hadde sett?

Lykkens dør går utover

Gleden over å fylle eget liv med materielle ting er flyktig. Skal du skape noe varig, må du gjøre det sammen med andre, i et fellesskap, enten det er i menigheten, i venneflokken, med dine nærmeste – eller ute i samfunnet.

TEKST: Redaktør Magne Fonn Hafskor

Da Charles Dickens skrev sin berømte *A Christmas Carol*, utgitt like før jul i 1843, var dette med klar adresse mot egoismen i det da-

værende britiske samfunnet. Godene var urettmessig fordelt, og de rike gjorde hva som helst for å slippe å dele med den fattige delen av befolkningen. Blir vi lykkelige av penger? Kan vi kjøpe oss et bedre liv? Jeg tror ikke det.

Samtidig er dette en fortelling der nettopp penger blir nøkkelen til lykke. Etter nattens vandring med de tre åndene (fortidens, nåtidens og fremtidens), innser den gjerrige Ebenezer Scrooge at egoismen er en ensom sti å vandre på. Han bestemmer seg derfor for, i god kristen ånd, å gi bort penger

til fattige; til å dele av egen overflod med sine nærmeste; og til å doble lønnen til tjeneren Bob Charcit, slik at han får

råd til å betale for sønnen Tims livsviktige behandling. Penger blir da ikke et mål i seg selv, men et middel til å utrette noe bra.

Det handler om å bry seg om hverandre. «*Lykkens Dør den gaaer ikke ind ad, saa at man ved at storme løs paa den kan trykke den op; men den gaaer ud efter, og man har derfor intet at gjøre*» lyder et mye brukt sitat fra Søren Kirkegaard, hentet fra hans bok *Enten – Eller*; også den første gang utgitt i 1843. Umiddelbart lyder dette svært pessimistisk, og passer slik godt inn i vårt bilde av den store danske filosofen. Men er vi ikke egentlig her ved kjernen av hva som er de viktige verdiene i livet?

Vi blir ikke lykkelige av å slå inn døren til oss selv. Vår tids lykkeprofeter forteller oss at saligheten ligger i å kjøpe stadig nye ting, og frister oss med en endeløs rekke glansbilder av nye mobiltelefoner, biler og boliger. Men gleden over å fylle livet med materielle ting er flyktig, ikke minst i en tid der vi ser konsekvensene av vårt overforbruk av klodens ressurser.

DEN STORE FAMILIE: Tittelen sammen med motivet på dette maleriet sier kanskje noe om hvordan verden ser ut dersom vi, billedlig talt, klarer å løfte blikket over det som lokalt kan fortone seg som mørke og truende skyer. ILLUSTRASJON: «LA GRANDE FAMILLE», OLJEMALERI AV RENÉ MAGRITTE, 1963.

Nei, skal du skape noe varig, må du gjøre det sammen med andre, i et fellesskap, enten det er i menigheten, i venneflokken, med dine nærmeste – eller ute i samfunnet.

Har vi da et inkluderende samfunn som er slik innrettet, at det gir rom for uegennyttig innsats for andre? Svaret på det er nok delt; i dag som i Dickens London og Kierkegaards København for 175 år siden. Materialismen har et sterkt grep på oss, og hånd i hånd med materialismen går alltid egoismen. Det er ikke så lett å se andres behov så lenge vi selv har mer enn nok av alt.

Vi må slå døren ut, så andre kan komme inn. ●

Visjonsdiktet lever vidare

Folkesongaren Berit Opheim overtek stafett-pinnen etter Sigrid Moldestad på den tradisjonsrike trettandedagsframføringa av Draumkvedet.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

Kvart år sidan 1999 har Draumkvedet vorte framført i Fantoft stavkyrkja på trettandedagen 6. januar, med unntak frå i år – då det blei framført i Storetveit kyrkje, med Sigrid Moldestad som både kvedar og felespelar.

Dette var også siste gong eldsjela Brynhild Utne inviterte til Draumkvedet-konsert. Det var ho som tok initiativet tilbake i 1999, og ho har sidan presentert oss for 20 ulike kvedarar, kvar med ei ny tolking av det gamle verket.

Honnør til Brynhild

Ei stund kunne det sjå ut som om tradisjonen ville døyt ut i og med at Brynhild Utne trakk seg ut, men no har kantor Jostein Aarvik teke opp tråden, og har valgt å fortsetja tradisjonen i den solide steinkyrkja på Storetveit.

– Det er både spanande og utfordrande å vere arrangør når Draumkvedet – etter å ha «overvintra» i Fantoft stavkyrkje i 20 år – no «flyttar inn i varmen» i katedralen på Storetveit, seier Aarvik.

Dette kyrkjerommet byr på andre kunstneriske og musikalske høve, og Aarvik synes at det er godt å tenkja på at det her er plass til absolutt alle som vil kome på framføringa.

FRAMFØRER DRAUMKVEDET: Berit Opheim framførte Draumkvedet i Fantoft stavkyrkje i 2005, og kjem no tilbake for neste års konsert i Storetveit kyrkje. PRESSEFOTO

1

2

3

1: TIDLAUS DIKTING: – Draumkvedet talar til oss på ulike måtar kvar gong me høyrer det, seier Sigbjørn Apeland. FOTO: MAGNE SANDNES
2: «HAN LA SEG NE UM JOLEFTAN»: Gerhard Munthe (1849-1929) er kjend for sine særmerkte teikningar til Snorres kongesoger - og den handteikna utgåva av Draumkvedet (1904). Her frå opninga av visjonsdiktet. **3: PRIMUS MOTOR SIDAN STARTEN:** – Eg håpar at tradisjonen vil leva vidare, men sjølv trekkjer eg meg no ut, sa Brynhild Utne til kyrkjelydsbladet i fjor. FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Samstundes gjev han ein stor honnør til Brynhild Utne og hennar mange gode medhjelparar, som har skapt og halde ved like ein heilt unik tradisjon i noko som må vera det næraste ein kjem autentiske omgjevnader for Olav Aastesons kyrkjeferd på 13. dags jul for 800 år sida.

Noko heilt nytt

Nytt av året er også at kvadaren – som denne gongen altså blir Berit Opheim – ikkje vil bli ståande aleine framom publikum, men vil bli akkompagnert av muskarane Per Jørgensen (trompet) og Sigbjørn Apeland (orgel).

– Dette vert ein kombinasjon av tekstleg og musikalsk tradisjonsformidling og noko heilt nytt, seier Sigbjørn Apeland, som fortel at dei tre har spelt saman fleire gonger i ulike konstellasjonar.

– Men me har aldri framført Draumkvedet saman, og me har aldri spelt saman i Storetveit. Difor vert det som skal skje den 6. januar 2019 noko som aldri har hendt før, og som er like spanande for oss som syng og spelar som for publikum.

Ei draumreise til det hinsidige

Draumkvedet er Noregs einaste visjonsdikt, og handlar om ei draumreise til det hinsidige og kva som vil skje på dommedag. Handlinga er sett til romjula, ei tid som gjennom alle tider har blitt sett på som ei overgangstid då det andeleg er spesielt nær på oss.

Ein veit ingenting om kven som har skrive Draumkvedet. I 1890-åra tok professor Moltke Moe brotstykker frå ulike kjelder og sette desse saman til ei

utgåve på 52 vers. Diktet fortel om Olav Åsteson, som legg seg ned på julekvelden og fell i djup søvn. Trettandedags jul vaknar han, samstundes med at folk er på veg til kyrkja.

Medan han sov, har han sett livet etter døden, korleis syndar vert straffa, og fått ein glimt av Paradis. Olav rir difor til kyrkja for å fortelja om det han har sett. Etter gamal tru trudde måtte sjela gjera ei lang reise etter døden. Olav Åsteson gjorde denne reisa i levande live.

– Draumkvedet er tidlaus dikting, som talar til oss på ulike måtar kvar gong me høyrer det, seier Apeland.

– Mykje er uforståeleg – i alle fall for meg – og noko er attkjenneleg. Men det kjennest aldri ubetydeleg. Dei tradisjonelle melodiane har slitestyrke til å brukast heile livet, og dei toler å verta ikledd ny musikalsk drakt – igjen og igjen.

Draumkvedet vert framført i Storetveit kirke søndag 6. januar 2019 kl 19.00. Medverkande: Berit Opheim (kveding), Sigbjørn Apeland (orgel) og Per Jørgensen (trompet). Billettar ved inngangen. Arrangør: Storetveit kyrkjelyd med støtte frå Bergen kommune. ●

Akasia
- verdier for generasjoner

GRAVSTELL

Akasia har lang erfaring med gravstell og våre dyktige gartnere steller i dag vel 8000 graver på 27 gravplasser i Bergen.

Vi tilbyr et stort utvalg av stellavtaler og spesialtilpassede avtaler etter ditt behov.

Dersom du signerer helårs stellavtale med oss for 2019, tilbyr vi gratis vinterdekking i år. Pris: Kun kr 1990. Bestillingsfrist: 12. desember.

Kontakt oss: 55 59 39 00 - gravstell@akasia.no

Det finnes en **kristen bokhandel** i Bergen sentrum. Den ligger på **Øvre Korskirkeallmenning.**

Til tross for at den har eksistert i tre år, er det fortsatt mange som ikke har oppdaget Bergen Kristne Bokhandel.

TEKST OG FOTO: Magne Fonn Hafskor

— **V**i ligger nok litt bortgjemt til, selv om vi har adresse bare et steinkast fra Fløybanen, sier daglig leder i Bergen Kristne Bokhandel, Janne Ferstad.

Nå er ikke Øvre Korskirkeallmenning en gate der du bare «dumper innom», og det har nok heller ikke hjulpet på at det har foregått gravearbeid like utenfor butikkdøren nesten i hele bokhandelens eksistens.

— Byggearbeidene ble avsluttet i forrige uke, etter å ha bygget fortauet opp igjen, sier Ferstad, som vi treffer siste uken i oktober.

18 parkeringsplasser

Nå gleder Ferstad seg over 18 oppmerkede parkeringsplasser ute i gaten, noe som trygt kan kalles en luksus inne i bykjernen. Skulle du være heldig å finne en av disse ledige en formiddag, anbefaler vi gjerne et lite besøk i den lyse og trivelige bokhandelen.

— Vi vil at dette skal være en god møteplass der du kan få veiledning i hva som finnes av kristen litteratur, sier hun.

— Her får du ta i boken, bla i den og tenke litt. Utover høsten og vinteren skal vi også ha en del forfattermøter.

Ferstad er butikkens eneste ansatte, men det betyr ikke at hun er alene på jobb. Totalt er de et mann- og kvinnskap på rundt 15 frivillige sjeler som hver jobber i snitt en halv dag ukentlig.

— **Hvorfor trenger vi en kristen bokhandel?**

— Vel, Bergen er en stor by, som har bruk for en slik nisjebokhandel. Større

TRE ÅR I SENTRUM: — Vi vil at dette skal være en god møteplass der du kan få veiledning i hva som finnes av kristen litteratur, sier Janne Ferstad, daglig leder og eneste ansatte i Bergen Kristne Bokhandel

ANTIKVARISKE BØKER: Brukshyllen har alt fra bestselgere til antikvariske samlerobjekter.

bokhandler har kanskje et lite utvalg av kristen litteratur, mens vi tar inn det meste som finnes i markedet.

Bøker og bibelvers

Kikker du litt rundt i butikken, oppdager du fort at her er mer enn bøker.

Som i bokhandler flest har de et rikt utvalg av ulike gratulasjonskort, men her er også ikonmalerier, hustavler med bibelvers, små treskulpturer – og en stor bokhylle med brukte bøker til en billig penge.

— Vi har også hudpleieprodukter fra Dødehavet, opplyser hun, og legger til at de har bestilt inn såper og kremer fra Tautra kloster i Trondheimsfjorden.

— **Hva selger dere mest av?**

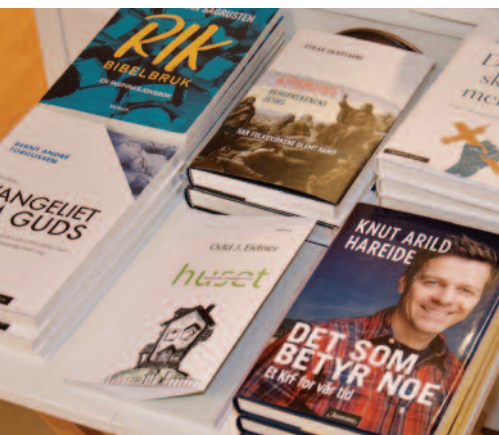
— Det går mye bibler, både studiebibler og vanlige. Vi har bibler på mange språk. Ellers går det en del både av barnebøker, romaner, biografier, oppbyggelseslitteratur, andaktsbøker og sang og musikkbøker.

Mennesker er mennesker

Ferstad virker oppriktig glad i jobben, og det kommer ikke som noen overrask-

«Det er på en måte
en styrke å ha møtt
mennesker i ulike
livssituasjoner og med
ulike behov»

Janne Ferstad

STORT UTVALG: Bergen Kristne Bokhandel tar inn det meste som finnes i markedet av kristen litteratur.

KORT MED BUDSKAP: Bibeltrykkene på disse kortene er også å få i større format som innrammede bilder.

else når hun forteller at hun er utdannet sykepleier.

– Jeg jobbet med rehabilitering på Haraldsplass Diagonale Sykehus frem til jeg begynte her, sier hun.

– Det er på en måte en styrke å ha møtt mennesker i ulike livssituasjoner og med ulike behov. Slik er det også her i butikken. Mennesker er mennesker, samme hvor du er.

– **Har du vært oppe og sett det nye sykehusbygget på Haraldsplass?**

– Ikke ennå, men jeg skal ta en runde og se på nybygget en av dagene. Det er blitt veldig fint, med en rom og mye ny teknologi.

– **Savner du å jobbe der?**

– Noen ganger. Det jeg gjør nå blir en litt annen verden, men det er kjekt å prøve noe nytt. ●

Den store **jule-**fortellingen

Søstrene Trætteberg har i flere år hatt lyst til å lage musikkteater basert på «Simons adventsbok» av Simon Flem Devold. Nå har de klart det.

TEKST: Magne Fonn Hafskor

– **E**lle melle Englespill er en fortelling om å føle seg annerledes, redd og alene. En fortelling om å ikke få ting til. Og en fortelling om vennskap, sier Sigrîd Trætteberg Fahlvik.

Sigrîd spiller selv i forestillingen sammen med søstrene Kristin Trætteberg og Hilde Trætteberg Serkland. De tre har også fått med seg musikerne Eivind Waage Austad og Øivind Stømer.

I stykket møter vi Ariel, som er den minste engelen i Paradis. Han er veldig surrete, og glemmer at det heter «Ære være Gud i det høyeste». I stedet synger han «Elle melle Gud i det høyeste», og får kjefst av erkeengelen Gabriel.

Etter hvert møter Ariel den mørkeredde gjetergutten Jakob, som har glemt å passe på sauene sine, og Sara, som samler på alt mulig rart. Hun er datteren til en av De hellige tre konger, og har gått seg vill.

Selv om de tre barna hver for seg har ting de ikke får til, så finner de – lenge før de voksne – veien til stallen der Jesus blir født.

De fire Slettebakken-søstrene Trætteberg (tre av dem er med på forestillingen), som til vanlig lager forestillinger/revyer for voksne, startet i fjor Brønn produksjoner, som produserer teaterforestillinger til bruk i kirke, barnehage og skole. *Elle melle Englespill*, som de selv har skrevet manus til, er deres største produksjon til nå. ●

«Elle Melle Englespill» settes opp i St. Jakob kirke 30. november kl. 17 og 1. desember kl. 11, 13 og 15. Det blir også forestillinger i enkelte kirker i Bergen og omegn, samt gjennom Den kulturelle skolesekken. Mer info: bronnproduksjoner.no og tretteberg.no.

Det store klimaalvoret

Dramatikken i klimaendringane gjev grunn for stor uro dersom vi ikkje greier å avgrensa global oppvarming til under to grader, slik Paris-avtala krev.

TEKST: Gunnar Kvåle, professor emeritus, Universitetet i Bergen, styremedlem i Besteforeldra sin klimaaksjon

Det handlar om at vi som i dag sit med politisk og personleg ansvar for ei aukande global oppvarming, no må gjera alt vi kan for å hindra at

barneborna våre vil gå ei utrygg og farleg framtid i møte.

Heile Nord-Europa har nyleg opplevd ekstrem tørke og krise for landbruk og matproduksjon. Dette er truleg berre ein forsmak på det som kan skje dersom utviklinga held fram. Livsfarleg hete er ein av mange alvorlege konsekvensar for liv og helse. Ved ei global oppvarming på berre 1,5 grader kan fleire storbyar og mange hundre milli-

onar fleire menneske bli utsett for farleg hete innan 2050.

Klimagassutsleppa må raskt reduserast om vi skal kunna unngå store helseskader i mange deler av verda. Likevel let Noreg klimagassutsleppa få halda fram med å auka. Sidan 1990 har CO₂-utsleppa våre gått opp med 24 prosent, medan dei i Sverige, Tyskland, Danmark og Storbritannia i same periode er redusert med høvesvis 27, 31, 45 og 53 prosent. Berekningar viser at vi vil gå mot ei global oppvarming på rundt tre gradar, dersom andre land gjer som Noreg.

Politikarar i Noreg har lenge lova store kutt i klimagassutsleppa. Til denne tid har dei brote lovnadane. Det er på høg tid at det vert sett i verk tiltak som monar. Eit kostnadseffektivt tiltak ville vera å redusera oljeproduksjonen og leggja vekk planane om ny oljeutvinning i Barentshavet. Det er ikkje mogeleg å bruka olje- og gassressursane i Arktis dersom den globale temperaturauken skal haldast under to grader. Dessutan vil desse ressursane koma på marknaden fyrst om 10-20 år. Men då kan olje og gass ikkje lenger ha nokon viktig rolle i energisystemet i verda.

Verdas naturfond, WWF, melder at den 1. august i år var ressursane på jorda som burde vara ut 2018 alt brukte opp. I år kom denne dagen

tidlegare enn nokon gong før. Dette viser at me kvart år brukar mykje meir enn jorda kan tåla. Ved ein livsstil som ikkje er berekraftig, bidreg vi til skade både for fattige som lever i dag og dei som skal ta over etter oss her heime. Vi har difor eit moralsk ansvar for å føra ein berekraftig livsstil. Mange har peika på kor viktig det er at nokon går føre. «Eksempelets makt» er undervurdert av dei som seier at det betyr lite kva eg som einskildperson gjer. Sitatet frå Mahatma Gandhi – «du må vera den forandringa du vil sjå i verda» – er ei viktig påminning om kva ansvar vi har. Kanskje ein start kunne vera å avstå frå neste flytur? Vi veit at å reisa med fly er noko av det verste ein kan gjera for å auka den globale oppvarminga. For å redusera denne svært klimaskadelege reisemåten må det politisk leggjast betre til rette for at det vert billegare og meir lettvinnt å bruka andre reisemåtar.

Nokon må gå føre, anten det gjeld individuelle handlingar eller ny politikk. Slik kan vi alle bidra til eit betre liv for barneborna våre og andre som kjem etter oss. Då kan òg skadane vi påfører fattige som lever i dag bli mindre. ●

Innlegget er noe forkortet. Red.

SVELTANDE ISBJØRN PÅ SMELTANDE ISFLAK: Isbjørnen er heilt avhengig av havisdekket for å finna mat. US Geological Survey har rekna ut at bestanden vil minka med to tredjedelar innan 2050 grunna klimaendringane i polarområda. FOTO: ANDREAS WEITH

Aller siste utgave av fellesbladet

Bladet du nå holder i hånden er sannsynligvis det siste i fellesprosjektet mellom Fana-menighetene. Det har vært en spennende tid, der jeg føler at alle vi som har vært involvert i dette har bidratt til å skape et blad av høy kvalitet.

TEKST: Redaktør Magne Fonn Hafskor

Også tilbakemeldingene har vist at det blir tatt inn og lest av langt flere enn de faste kirkegjengerne.

Fellesprosjektet har bestått av blader for menighetene Birke-land, Bønes, Skjold, Slettebakken, Storetveit og Søreide. Frem til utgangen av 2016 var også Fana menighet med i dette prosjektet, som kom med den aller første fellesutgaven i april 2003.

– Det pågår en evaluering i menighetsrådene rundt strategien for menighetsbladene. Dermed kan dette være siste nummer av fellesbladet slik det foreligger i dag, forklarer styreleder Stein Rune Risa, som også vil takke annonsørene for støtten gjennom alle disse 15 årene.

Undertegnede ble ansatt som journalist høsten 2006, og overtok redaktørsvaret fra og med høsten 2010. Jeg har altså jobbet med dette bladprosjektet i

over 12 år, så det er unektelig noe ve-modig dersom det nå skal legges ned.

Det har vært en spennende tid, der jeg føler at alle vi som har vært involvert har bidratt til å skape et blad av høy kvalitet, og der tilbakemeldingene har vist at det blir tatt inn og lest av langt flere enn de faste kirkegjengerne. Dette fikk vi også bekreftet i en landsdekkende leserundersøkelse av norske menighetsblader – utført i 2013 av journalist/forsker Magnhild Landrø i samarbeid med TNS Gallup. Denne viste at 58 prosent av det norske folk (over 15 år) mottar et menighetsblad fra Den norske kirke. Hele 80 prosent av disse sier at de leser det «hver gang/så godt som hver gang/av og til». Videre kommer det frem at 82 prosent av leserne sier at de sjelden/aldri går til ordinære gudstjenester i kirken sin, og at 34 prosent sier at de knapt har vært innom sin lokale kirke overhodet. Dette er oppsiktsvekkende tall som fikk Landrø til å konkludere med at menighetsbladet er «kirkens viktigste – og i all hovedsak

intervjuer med folk fra nærmiljøet, 82 prosent av leserne liker lokalhistorisk stoff i bladet.

- For 73 prosent av leserne betyr det mye å kunne gjenkjenne folk på bilder.
- 59 prosent liker å følge med på hva som skal skje i kirken deres.
- Navnelister over døde, døpte, vigde og konfirmanter har høy interesse.
- 46 prosent synes det er fint å

kunne finne navnene til de kirkelig ansatte i bladet.

- Hver fjerde leser tenker at bladets andakt er interessant.
- 49 prosent liker å lese intervjuer «med noen som forteller om livet og troen».
- 14 prosent av leserne sier at de overhodet ikke er medlemmer i Den norske kirke.
- 41 prosent av disse igjen er medlemmer i andre tros-samfunn.

- 82 prosent av leserne sier at de sjelden/aldri går til ordinære gudstjenester i kirken sin.
- 34 prosent sier at de knapt har vært innom sin lokale kirke overhodet.
- 70 prosent av kvinnene registrerer at bladet er kommet, mens 64 prosent av mennene sier det samme.
- 95 prosent av alle i Norge oppsøker aldri eller sjelden kirkens nettsider.

Noen tall fra leserundersøkelsen i 2013

- 58 prosent av det norske folk (over 15 år) mottar et menighetsblad fra Den norske kirke.
- 80 prosent av mottagerne sier at de leser det «hver gang/så godt som hver gang/av og til».
- 82 prosent av de som leser menighetsbladet, går sjelden eller aldri i kirken.
- 80 prosent sier at de liker å lese

Menighetsbladet - en overlevning eller en mulighet?

60 prosent av de som leser menighetsbladet, går sjelden eller aldri i kirken. Menighetsbladet greier dermed det ingen annen kirkelig kommunikasjon greier: Å nå nesten hele befolkningen.

TEKST: MAGNILD LANDRØ

I løpet av firetenn gjennomfører jeg en stor landsdekkende leserundersøkelse av norske menighetsblader, en i samarbeid med TNS Gallup (leserundersøkelse) og en i samarbeid med Kirkerådet (menighetsundersøkelse). Min konklusjon er at menighetsbladet er en viktig kommunikasjon mellom kirken og leserne.

Når disse leserne også forteller hvem de er og hva slags stoff de liker å lese, sier det mye om bladet og til å skape tilhørighet. Menighetsbladet har i tillegg en evne til å skape lokal tilhørighet. Det bekrefter flere av svarene i undersøkelsen. Men jeg fikk også mye annen viktig informasjon om hvilken betydning fellesbladet har for folk.

Få journalist

Menighetsbladet har en overraskende høy status til tross for at de aller fleste bladets produsenter av utgaver/utgaverhistorier

POPULÆRT LESESTOFF: Magnhild Landrø landsomfattende leserundersøkelse ble presentert over tre sider i menighetsbladets pinseutgave i 2014. FAKSIMILE FRA NR. 3/2014

også eneste – velfungerende arena for jevnlig kommunikasjon med folket».

Med tanke på at bladet når så bredt ut, er det interessant å se hvem utgiverne av bladet så på som hovedmålgruppe. «De som bruker kirken og dens mange tilbud» var svaret Landrø fikk fra 87 prosent av disse – i en parallell undersøkelse hun utførte i samarbeid med Kirkerådet. 166 av 238 til da registrerte menighetsblader deltok i denne, noe som skulle tyde på at svar-ene hun fikk var representative for utgiverens syn. Fra og med neste utgave er altså fellesprosjektet etter alt å dømme historie.

For undertegnede del gjennstår det bare å takke for mange år med godt samarbeid, og ønske lykke til med det videre arbeidet. ●

VI TRENG FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?
Kvart år svarar vi samla kring 200 000 samtaler via telefon
og internett, likevel er det ein av tre som ikkje får svar.

Les meir og meld di interesse på
kirkens-sos.no

Å snakke med folk om livet gir mening.

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

E-post: sylvi@fanaposten.no

**Advokatfirmaet
Vegard Austgulen AS**

- Arv/gaver • Familie • Ektepakter
- Samliv • Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre by-
del, der jeg vokste opp! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen
Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483
E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no
www.byadvokaten.net

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

www.abbedissen.no

Bergen & Omegn
BEGRAVELSESHJELP
POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden Espen Polden Heine Polden Cathrine Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

**BERGEN
GRAVFERDSHJELP**

HVORFOR BETALE MER FOR
SAMME TJENESTER?

VI HAR FASTPRIS PÅ
GRAVFERD MED SEREMONI
29.500,- INKLUDERER ALT
DU TRENGER.

DØGNVAKT 55 98 80 00

BERGENGRAVFERDSHJELP.NO
LUNDHAUGEVEIEN 14, 5221 NESTUN

**FANA & FYLLINGSDALEN
BEGRAVELSESBYRÅ**

HVORFOR BETALE MER
FOR SAMME TJENESTER?

VI HAR FASTPRIS PÅ
GRAVFERD MED SEREMONI
29.500,- INKLUDERER ALT
DU TRENGER.

DØGNVAKT 55 13 40 04

FF-BEGRAVELSESBYRAA.NO
LUNDHAUGEVEIEN 14, 5221 NESTUN

**Blå Kors
Bergen**

Det er ingen selvfølge
at noen ordner gave

Send SMS: 7ENNY12310 (200,-)
Send VIPPS nr 13189 (valgfritt beløp)

Hvem-hva-hvor i Søreide

www.soreidekirke.no • Bank: 1644.25.11768

Menighetskontoret:
55 59 71 00
soreide.menighet.
bergen@kirken.no
Kontortid: tirsdag –
fredag 9–15
Bank: 1644.25.11768

Sokneprest
Gunnar
Mindestrømmen
55 59 71 02
900 14 146
gm865@kirken.no

Kapellaner
Lars Martin Hol
55 59 71 01
996 03 671
lh598@kirken.no

Kari Hop Fjæreide
55 59 71 05
988 39 451
kf932@kirken.no

Administrasjonsleder
Elisabeth R. Andersen
55 59 71 84

951 51 968
ea565@kirken.no

Kantor
Asbjørn Snilstveit
as554@kirken.no
55 59 71 08
458 83 994

Menighetspedagog
Rikke Bergflødt-Kvamme
rb455@kirken.no
55 59 71 87
928 96 886

**Menighetspedagog/
frivillighetskoordinator**
Geir Endre Kristoffersen
55 59 71 04
936 61 444
gk676@kirken.no

Kirketjener
Ann Kristin Hovland
454 16 158
ah848@kirken.no

Menighetsrådsleder
Gro I. Klungland

i_gro@hotmail.com
958 73 493

**Søreide menighets-
barnehage**
Styrer (vikar)
Lena Austevoll
55 59 78 25
soreidemenhetsbghg@
akasia.no

Kirkeskyss:
41 60 42 27 -
Søndager fra kl 10.00

Sunn og fersk mat levert til ditt selskap.

Vi leverer et bredt utvalg av selskapsmat til
store og små arrangement.

Alle våre retter er laget fra bunnen med
friske og ferske råvarer uten tilsetningsstoffer.
Gode råvarer, kortreist mat med sunnhet
og helse i fokus levert av et knippe faglærte
kokker og sprudlende sjåfører.

Prøv oss i dag!

bestilling@suntretthjem.no
970 91 491
suntretthjem.no

Storbandkonsert i Søreide kirke

**25. november inviterer vårt eget kirkekor
Jubilate til storbandkonsert i kirken.**

Dette er et samarbeidsprosjekt med Jubilate, Kor e' Politiet
og Hardanger Big Band.

• Kor e' politiet har ved flere anledninger gjestet oss, sist
under Festspillene på Søreide. De er et blandet voksenkor,
som synger det meste av musikkssjangere. De ledes av dirigent
og musiker Per Erling Eriksen.

• Hardanger Big Band holder til i Jondal i Hardanger. De har
en besetning på 15-20 medlemmer og ledes av musiker Arild
B. Nielsen. Storbandet spiller alle typer musikk og deltar på
alle slags konserter og arrangement.

I konserten får vi fremføringer av jazz, blues og negro
spirituals og et utdrag av Duke Ellingtons «Sacred Concert».
Vi håper mange vil ta turen til denne store begivenheten i
Søreide kirke. Billetter kan kjøpes ved inngangen.

BÅTER
BÅTUTSTYR

**Bjordal &
Madsen A-S**

C.Sundtsgt. 50 - Tlf. 55 90 10 30
Dolviken - Tlf. 55 98 70 70

Gravferdshjelpen

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging ved
begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 27 28 29
www.gravferdshjelpen.no
Hagerupsvei 32X • 5093 Bergen

**MENY
DOLVIKEN**

Man - fre 08 - 22 (09-20)

- Stor ferskvareavdeling
- Rikt assortert frukt og grønt
- Hyggelige ansatte som
er med på å gi en god
handleopplevelse

Velkommen
MENY DOLVIKEN

Dolvikv. 36,
5252 Søreidgrend
Telefon: 55 52 62 00

Fanatorget Blomster

Vakre blomsterhilsener
leveres i hele Bergen

Aurdalslia 12 - 5253 Sandsli - 55 22 65 10

ELKJEDEN

elfag

Håvardstun Elektriske as

Ytrebygdsveien 237 5258 BLOMSTERDALEN telefon 55 11 47 50

Glede og samhold i Søreide TenSing

Søreide TenSing varmer opp til korøvelse i Søreide kirke. I naborommet sitter jeg med hovedleder Elise Konstanse Festø Pisani. Vi snakker om Gospelnigheten som nettopp er gjennomført og tiden hun har vært med i Søreide TenSing.

TEKST OG FOTO: Lars Martin Hol

—Det var fint å være så mange TenSing-kor i Søreide kirke. Jeg er spesielt fornøyd med at så mange stilte som forsangere fra koret vårt. Koret hadde en flott fremføring og leverte veldig bra. Koret lærte mange sanger på kort tid, forteller Elise stolt.

I Søreide TenSing er halvparten av medlemmene konfirmanter. De starter i begynnelsen av september, og bruker mye tid på å bli kjent. De har derfor hatt relativt kort tid til å øve inn sangene.

Elise selv ble med da hun var konfirmant i 2008/2009. Det gode samholdet og kjekke øvelser fikk henne til å fortsette.

— En ting som jeg liker spesielt godt, er at vi møtes på tvers av aldersgrupper. I mange aktiviteter er man samlet i samme aldersgruppe, i TenSing møter du ungdom i mange aldre.

Det har vært mange høydepunkter i årene Elise har vært med. Hun trekker frem utenlandsturene som noe hun ser tilbake på med glede. Elise har vært med TenSing på European TenSing Festival i Ziegenhein, Tyskland, YMCA Europe Festival i Praha og TT, den norske KFUK/KFUM-festivalen på Gjøvik.

TenSing-bevegelsen, som startet opp i området rundt Fana, har blitt til en bevegelse som har spredd seg til store deler av verden.

— Det er godt å kjenne at man er en del av en stor bevegelse, enten det er på lokale arrangementer som Gospelnight, eller på de store festivalene om sommeren, synes Elise.

Ung hovedleder

Elise var da 18 hun ble hovedleder. Til å være hovedleder var hun relativt ung.

— Jeg husker et ledermøte på vinterfestivalen på Voss det første året. Jeg var

definitivt yngst. De fleste andre hovedlederne var over førti. Det var en spennende oppgave å gå inn i, og jeg opplevde at jeg ble respektert av de andre.

Det har blitt flere yngre hovedledere i TenSing-gruppene som samles på Voss. Elise tenker at det er positivt med yngre ledere, så lenge de opplever at de får støtte når det er behov. Det er viktig med en god samhandling mellom voksne og ungdom for at et ungdomsarbeid skal fungere godt. Unge ledere kan fort slites ut, hvis de blir gitt for mange oppgaver.

— Ungdom møter mange forventninger i vår tid. Ungdom har store forventninger til seg selv. Samtidig lever vi i en tid hvor de som vokser opp har alle muligheter. Det er mye som ligger til rette for at man kan velge det man ønsker.

Skiller seg fra andre aktiviteter

TenSing er et ungdomsarbeid som skiller seg fra mye annet som skjer i kirken.

Forrykende, fargerik gospelnight

Søndag 28. oktober inviterte Søreide tensing til gospelnight. Det ble en fargerik kveld med fire ulike tensingkor, allsang og bra musikk.

TEKST OG FOTO:

Geir Endre Kristoffersen

Fire tensingkor deltok med hver sin sang; JoinUs fra Os, Blessing fra Fana, Ytrebygda TenSing og Søreide TenSing. I tillegg gjorde flinke forsangere fra Søreide og et dyktig band sitt til at allsangen fikk en rungende god ramme. Lyskastere fylte rommet med farger og gjorde det til en annerledes gudstjeneste på kveldstid. Preken fra Kari Hop Fjæreide, nattverd og alle

liturgiske ledd var på plass, om enn i en annen drakt enn ofte ellers.

Siden gospelnight-tradisjonen sprang ut av tensing-bevegelsen på 1970-tallet, har det blitt holdt gospelnights hvert år i vårt prosti. Likevel er det rundt ti år siden en gospelnight sist ble arrangert i Søreide kirke. Arbeidet med å få dette til startet høsten 2017, og endte opp som et godt samarbeid.

Til våren venter ny gospelnight, den blir arrangert i Fana kirke. ●

Fra venstre: Elise Konstanse Festø Pisani (hovedleder i Ten-Sing), Maria Mai (pianist) og Ingvild Aurlund (dirigent).

Gruppen driver med musikk, sang, dans og drama. De senere årene har det vært hovedvekt av sang. Aldersgruppen er fra man begynner på ungdomsskolen og oppover. De øver i Søreide kirke hver onsdag klokken 18-20.

– Det å bli kjent med ungdommen er det som gjør at jeg har holdt på med arbeidet. Det at vi møtes så ofte, gjør at vi får god anledning til å bygge et miljø og danne gode relasjoner, forteller Elise.

Elise fortsetter å snakke om det hun tenker er det spesielle med TenSing.

– Sangglede er viktig. Det er ikke opp- takskrav og press på hjemmeoppgaver. Det handler om å ha det kjekt med noen du liker å være sammen med. Vi har et

flott mangfold man ikke finner mange andre steder.

Sosionomstudier

Etter videregående har Elise vært student. Hun startet opp med undervannsteknologi, men kjente underveis at hun ønsket å jobbe med mennesker og valgte å gå over på sosionomstudiet. Det var noe med dette studiet som traff henne. Utdanningen gir mulighet til forskjellige typer jobber og det gir anledning til å jobbe med ulike grupper mennesker. Neste sommer er hun ferdig utdannet, og hun ser for seg at hun skal begynne å jobbe neste høst. Det kan bety at tiden i TenSing nærmer seg slutten.

Det har blitt stille i kirken, hvor Ten-Sing er ferdig med øvelsen. Dirigent Ingvild Aurlund bryter inn i intervjuet:

– Jeg vet ikke hva vi skulle gjort uten Elise. Hun er alltid smilende og har full kontroll på det vi gjør. Uten henne ville det ikke vært noe TenSing på Søreide.

Latteren sitter løst hos Elise og Ingvild. Det er tydelig at øvelsene er fylt med glede og at motivasjonen for arbeidet driver dem frem mot nye oppgaver. TenSing skal delta på «Vi synger julen inn» i desember og Vinterfestivalen på Voss i februar. Nye sanger skal øves inn, nye oppgaver skal løses. Bak alt som skal gjøre står Elise og sørger for at ting går slik de skal. ●

GRAVMINNER

Løvaas
Naturstein

Tlf. 55 92 25 30 • Espehaugen 54, 5258 Blomsterdalen

Man- fre kl. 9.00-17.00. Lørdag stengt.

www.lovaasnaturstein.no

Menighetskalender

Dåp

Adrian Klogh FUSDahl
Sverre Bergesen Hansen
Sofie Stavnes Hatlevik
Oliver Edvardsen Viken
Linnea Marie N. Fredriksen
Elise Nordtveit Vold
Magnus Pedersen
Nathaniel Johan R. Storetvedt
Johannes Storvoll Webber
Vegard Rokkones Ringø
Elias Tangen
Emma Helland Tverlid
Mathias Erdal Hosaas
Magnus Brudvik Nepstad
Liam Vikøren Thomassen

Begravelser

Ingrid Røykenes
Jannicke Skår Eide
Henry Georg Karlsen
Knut Een Ramsvik
Henning Schröder
Arvid Urheim
Bente Haugen Lillefosse
Thordis Vederhus
Borghild Hesjedal
Elling Odland

Gudstjenester

**Søndag 25. november,
Kristi Kongedag**
11.00: Hovedgudstjeneste, dåp,
nattverd. Hol. Offer: Menighetsarbeidet. Søndagsskole.
Kirkekafe. 18.00: Konsert med
Hardanger Big Band, Jubilate
og Kor E Politiet.

Onsdag 28. november
21.00: Hverdagsmesse.
Nattverd.

**Søndag 2. desember,
1. søndag i advent**
11.00: Hovedgudstjeneste, dåp,
nattverd. Fjæreide. Offer: VID
Misjonshøgskolen. Kirkekafe.
17.00: Vi synger julen inn. Med
Familiekoret og Tensing.

Onsdag 6. desember
21.00: Hverdagsmesse. Nattv.

**Søndag 9. desember,
2. søndag i advent**
11.00: Hovedgudst, dåp, natt-
verd. Mindestrømmen. Offer:
Menighetsarb. Kirkekafe.
18.00: Julekonsert med
Bergens Musik Corps.

**Søndag 16. desember,
3. søndag i advent**
11.00: Hovedgudstjeneste, dåp,
nattv. Mindestrømmen. Offer:
Stefanusalliansen. Kirkekafe.
18.00: Julekonsert med
Søreide Songlag.

Søndag 23. desember
Ingen gudstjeneste i Søreide

**Mandag 24. desember,
julaften**
14.30: Julaftensgudstjeneste.
Hol. Offer: Kirkens Nødhjelp.
16.00: Julaftensgudstjeneste.
Hol. Offer: Kirkens Nødhjelp.

**Mandag 25. desember,
1. juledag**
12.00: Høytidsgudstjeneste,
dåp, nattverd. Hol. Offer: Menighetsarbeidet. Merk tiden!

2. juledag
Ingen gudstjeneste i Søreide.

Søndag 30. desember,
Ingen gudstjeneste i Søreide.

Tirsdag 1. januar, nyttårsdag
12.00: Hovedgudstjeneste, dåp,
nattverd. Mindestrømmen.
Merk tiden!

**Søndag 6. januar,
Kristi åpenbaringsdag.**
11.00: Hovedgudstjeneste, dåp
og nattverd. Mindestrømmen.

Onsdag 9. januar
21.00: Hverdagsmesse. Minde-
strømmen. Nattverd.

**Søndag 13. januar,
2. søndag i åpenbaringstiden**
11.00: Familiegudstjeneste,
dåp og nattverd. Hol.

Onsdag 16. januar
21.00: Hverdagsmesse.
Fjæreide. Nattverd.

**Søndag 20. januar,
3. søndag i åpenbaringstiden**
11.00: Hovedgudstjeneste, dåp
og nattverd. Fjæreide.

Onsdag 23. januar
21.00: Hverdagsmesse. Minde-
strømmen. Nattverd.

**Søndag 27. januar,
4. søndag i åpenbaringstiden**
11.00: Hovedgudstjeneste, dåp
og nattverd. Mindestrømmen.

Onsdag 30. januar
21.00: Hverdagsmesse. Minde-
strømmen. Nattverd.

**Søndag 3. februar,
5. søndag i åpenbaringstiden**
11.00: Hovedgudstjeneste, dåp
og nattverd. Hol.

Onsdag 6. februar
21.00: Hverdagsmesse. Minde-
strømmen. Nattverd.

**Søndag 10. februar,
6. søndag i åpenbaringstiden**
11.00: Hovedgudstjeneste, dåp
og nattverd. Mindestrømmen.

Kalender

Søndag 25. november
18.00 Konsert. Se side 2-3

Tirsdag 27. november
17.30 Familiekoret
19.00 Åpen Kirke

Onsdag 28. november
18.00 TenSing
21.00 Hverdagsmesse

Torsdag 29. november
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Fredag 30. november
18.00 Lys Våken
19.00 Cafe 19

Søndag 2. desember
17.00 Vi synger julen inn

Tirsdag 4. desember
11.00 Andakt, Søreide seniors.
19.30 Bibelgruppen

Onsdag 5. desember
14.30 Juniorkonfirmanter
18.00 TenSing
21.00 Hverdagsmesse

Torsdag 6. desember
11.00 – Hjerterom

Lørdag 8. desember
13.00 Juleverksted

Søndag 9. desember
18.00 Konsert. Se side 2-3

Tirsdag 11. desember
19.00 Diakoniet

Onsdag 12. desember
18.00 TenSing
19.00 Lokalhistorisk Forum
19.30 Internasjonal bibelgr.

Lørdag 15. desember
16.30 Konsert. Se side 2-3

Søndag 16. desember
18.00 Konsert. Se side 2-3

Tirsdag 8. januar
16.00 Familiemiddag,
juletreff
19.00 Diakoniet

Onsdag 9. januar
14.30 Juniorkonfirmanter
18.00 TenSing
21.00 Hverdagsmesse

**For arrangementer videre
i 2019, følg med på
www.soreidekirke.no**

Vil du kjøre kirkeskyss?

Tilbudet om kirkeskyss er for dem som bor i området og som trenger transport i forbindelse med gudstjenester.

Ordningen er godt innarbeidet, og vi har faste sjåfører som stiller opp. I tillegg har medlemmer av menighetsrådet gjort en god innsats.

Vi har likevel behov for flere sjåfører. Oppgaven består i å møte i kirken kl 10.30 søndag formiddag, ringe noen telefoner og kjøre en runde for å hente

dem som ønsker å komme til kirken. Etterpå skal de samme menneskene kjøres hjem igjen.

For dem som benytter tilbudet er dette svært viktig. Det er på denne måten at de får anledning til å komme til kirken på en gudstjeneste. Det er samtidig ikke en alt for krevende oppgave.

Soknepresten organiserer det hele og vi legger stor vekt på å tilpasse datoer slik at det passer for deg.

Om du kunne tenke deg en slik oppgave for menigheten, kontakt sokneprest Gunnar Mindestrømmen: gm865@kirken.no - 900 14 146.1